

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. zvečer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Vojna na skrajnem Vztoku.

(Brzjavne vesti).

Japonci utrjujejo Niučvang.

LONDON 21. Listi poročajo, da pričakujejo Japonci ruski napad pri Niučvangu, ter se tam v naglici utrjujejo.

700.000 vojakov v Mandžuriji.

LONDON 21. »Daily Telegraph« poroča iz Tokia: Skupno število Rusov in Japoncev ob reki Šaho se čeni na 700.000 mož. General Kuropatkin je sedaj v Fušunu. Rusi razvijajo živahno delavnost proti desnemu japonskemu krilu ter silijo Japonce, da zaščitajo japonske zaloge.

Boji ob fronti.

TOKIO 21. (Reuterjev biro). Maršal Oyama poroča: Včeraj se je vršil neznaten napad pehote na Sangšan. Rusi so v noči na ponedeljek obstreljevali Papatai s težkimi topovi.

Tretja eskadra.

FREDERIKSHAVEN 21. Tretja ruska eskadra se je ob 2. uri po noči usidrala v zalivu Skagen, da ukrepa premog. Eskadra obstoji iz pet oklopujač, enega pomožnega križarja in treh transportnih ladij in enega remorkerja. Danske spremljevalne ladije, topničarka »Guldborgsund« in torpedovka »Soehjoernen« sta dospeli semkaj danes zjutraj.

Dogodki v Rusiji.

HARKOV 21. Delavci drža nih žgajarij in tiskara so pričeli štrajkati.

PETROGRAD 21. Veliki knez Pavel je došel v Carskoje Selo.

BAKU 21. Oboroženi Mohamedanci napadajo že od nedelje sem v raznih delih mesta Armence. Ti napadi so se včeraj pomnožili. Mnogo napadenih oseb je bilo ubitih in ranjenih. Prebivalstvo je v največjem strahu; v mestu je ustavljeno vsako delo; banka je zaprta. Povod napadom je privatno meščevanje.

Kriza na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 21. Grof Andrássy je imel včeraj pogovor s poverjeniki Kossuthove stranke glede sestave brezbarvnega prehodnega ministerstva. Večina členov Kossuthove stranke je proti tej nakani, radi nevarnosti, ki bi utegnila vsled tega nastati za stranko. Vleče temu so prvaki Kossuthove stranke izjavili, da bi bila stranka pod gotovimi pogoji pripravljena podpirati tudi prehodno ministerstvo.

Klub hrvatskih poslancev je stopil s Kossuthovo stranko v stiko glede volitve v odeske. Kossuth je zagotovil klubu dve mesti v odesku.

BUDIMPEŠTA 21. »Ogr. kor. biro« poroča z Dunaja: Kakor se govori v dobro obveščenih krogih, je cesar izrazil nujno željo, naj bi se kriza na Ogrskem čim prej

rešila. Ako se pokaže, da ni momentanno možno sestaviti definitivnega ministerstva, tedaj naj se sestavi prehodno ministerstvo. Vendar za slučaj, ko bi se ponesečila mislija z Darany-jem, naj se poveri sestavo novega kabineta trgovinskemu ministru Langu, oziroma kakemu drugemu ministru prejšnjih kabinetov, da sestavi prehodno ministerstvo.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 21. Najprvo je bil prečitani zapisnik zadnje seje.

Posl. Ladišaj Radkay je grajal, da se v zapisniku glasi, da je bilo prečitano ročno pismo Nj. cesarskega in kraljevega apostolskega Veličanstva; moralo da bi se glasiti samo: ročno pismo Nj. veličanstva kralja.

Posl. Ugron (Kossuthova stranka) je temu nasproti izjavil, da je naslov Nj. veličanstva po zakonu ustanovljen, v zapisniku prečitani naslov da odgovarja popolnoma zakonu, radi česar ni dovoljeno menjati zapisnika, kakor želi predgovornik.

Posl. Geza Polonyi (Kossuthova stranka) je istotako izjavil, da se mora zapisnik potrditi v originalnem besedilu; debata o naslovu Nj. veličanstva bi se morala vršiti ko je bil prečitani reskript, sedaj pa ne več.

Starostni predsednik je na to proglasil, da je zapisnik v izvirnem besedilu potrjen.

Na to je bil prečitani dopis magnatske zbornice, v katerem ista priobčuje vladarjevo ročno pismo glede imenovanja predsedstva magnatske zbornice. Potem so poročali posamezni odseki o overovljenju mandatov.

Sledila je volitev predsednika zbornice. Starostni predsednik je po zvršenem skruti-nju proglasil rezultat. Oddanih je bilo 407 glasov; od teh jih je 230 glasov dobil posl. Julij Justh (Kossuthova stranka), 168 glasov pa posl. Bela Tallian (liberalna stranka). Izvoljen je bil torej predsednikom posl. Justh. (Dolgotrajno viharno odobravanje in ploskanje na levici). Predsednik je na to prekinil sejo za 10 minut.

Ko je bila seja zopet odprta, je zbornica volila dva podpredsednika. Oddanih je bilo 395 glasovnic. 232 glasov je dobil Fran Bolgar (disident) — (Živahna pohvala in »Eljen«-klici na levici); 229 glasov pa Štefan Rakovszky (ljudska stranka). (Novo živahno odobravanje in ploskanje na levici, ironični »Eljen«-klici in klici: »Živio Lueger!«)

Potem so bili izvoljeni zapisničarji in kvestor. Po tej izvolitvi je starostni predsednik izjavil, da so on in starostni zapisničarji izvršili svojo nalogo ter je prosil božjega blagoslova za delovanje zbornice. (Živahna pohvala in »Eljen«-klici).

Posl. Kossuth se je zahvalil starostnemu predsedniku za vestno vodstvo poslov.

Sedaj je prišel v dvorano novi predsednik Julij Justh v ogrski narodni slavnostni obleki, spremljan od novega kvestorja Ivana Totha, obeh podpredsednikov in zapisničarjev

ter je, z »Eljen«-klici viharno pozdravljen od levice in centra, zavzel predsedniško mesto.

Novi predsednik se je za izvolitev zahvalil ter dejal, da zamore današnja izvolitev služiti kakor nauk za vse čase, da so v tej deželi ustava in vse njene garancije svete in nedotakljive (Viharna pohvala na levici. Pol-elanci na levici so vstali ter živahno aplavdirali.) in da ne sme nihče bitstvo in obliko ustave brez kazni kršiti.

Z ozirom na nasprotstva, ki so se v zadnjem času pojavila, smatram za svojo dolžnost, da pojasnim dolžnosti predsednika. Predsednik mora biti popolnoma neodvisen toliko od vlade, kolikor od upliva političnih strank; on mora biti nad strankami nepristranski in pravičen, ne nasilje, ampak pravico mora uveljaviti v zbornici. Ako vodijo predsednika suvereniteta naroda, ustava in poslovnik, tedaj se ni bati za ugled predsednika in zbornice. Čeravno ostanem zvest svojemu političnemu prepričanju, vendar ne prinesem seboj na predsedniško stoličo strankarske politike. V svojem poslovanju bom vedno nepristransko, pravično in pošteno vršil svojo dolžnost. Žal, da se je v zadnjem času proti poslovniku mnogo grešilo, vendar hočem tudi to popraviti, zato prosim zaupanja in dejanske podpore od strani zbornice.

Predsednik je na to izjavil, da ne smatra dogodkov od dne 18. novembra kakor pravi vir za sestavo poslovnika. (Dolgotrajna viharna pohvala, ploskanje in »Eljen«-klici na levici).

Predsednik je zaključil svoj govor z nastopnimi besedami: Zavzemaje ta sedež, prosim božjega blagoslova na zbornico, da bo naše delovanje plodonosno ter da bomo rama ob rama delali za blagor domovine, medsebojno spoštovali politične nazore in varovali svobodo govora (Pohvala na desnici, demonstrativna pohvala na levici.) in tako delali za srečo, sijaj in slavo madjarskega naroda. (Živahna pohvala in ploskanje). Predsednik je na to izjavil, da je zbornica konstituirana ter se je zahvalil starostnemu predsedniku. Prihodnja seja jutri.

Brzjavne vesti.

Avstrijska eskadra v Solunu.

DUNAJ 21. Glasom brzjavne poročila je dospela včeraj vojna ladija »Saida« v Gavrión, c. in kr. eskadra pa v Solun.

Seja hrvatskih industrijalcev.

ZAGREB 21. (Ogr. kor. biro.) Odbor zveze hrvatsko-slavonskih domačih industrijalcev je imel včeraj sejo, na kateri se je pretresavalo vprašanje samostojnega carinarskega okrožja. Uvela se je živahna debata, katere so se udeležili vsi navzoči. Čaravno se je večina členov izrekla proti ločitvi carinarskega okrožja, ni prišlo do priac pijelnega zaključka. Sklenilo se je predlagati običnemu zboru, ki se snide dne 26. marca, naj izbere

— Jaz za sebe sem že odločil, je rekel škof resno. Prišel sem pokojnemu kralju Karlu, da se bom boril za njegovega sina Ladislava. Prišega ne smem pogaziti, in Ladislav je iz hiše neapeljske, zakonit naslednik zakonitega kralja.

— To je bila prisega v hudem času, brate, je planil Paliža. Kaj nam bo dete, ki niti v Neapelju ne sedi pošteno na kraljevskem stolu, ker ga sučejo Francozi. Predaleč si posegel, sorodnik moj! Saj smo že ob Karlu slabo izšli.

— Da, da, je pokimal prokurator Lance, samo Karlovega sina hočemo, samo Ladislava.

— A čemu ga braniš ti Šimon? ga je vprašal Pavlović iznenada, obrnivši se proti prokuratorju.

— Ker — ker — sem za njega, je odgovoril Šimon v zadregi.

— Skoro bi uganil, kaj misliš, se je nasmehnil Gjorgjić resno. Šimon, Šimon, tvoje oči uhajajo rade preko morja. Ali go-

komisijo, ki naj bi v to svrhu sklicala občni zbor, kjer bi o tem vprašanju poročala.

Dveletna vojaška služba na Francozkem.

PARIZ 21. Ministerski svet, ki se je vršil danes v palači Elysee, je sklenil predlagati zbornici naj se razpravlja o zakonskem načrtu, glede uvedanja dveletne vojaške službe, takoj potem, ko se odobri proračun.

PARIZ 21. Armadna komisija je sklenila vsprejeti en bloc zakonski načrt glede dveletne vojaške službe, ki ga je vsprejel senat.

Štrajk v Belgiji.

BRUSELJ 21. Štrajk premogarjev v Charlesroi in La Louviere traja dalje. Še približno 70 delavcev štrajka. Zaloge premoga so izčrpane. Industrijska podjetja morajo dobivati premog iz Nemčije in Francije.

Naše šolstvo in zavijanja dr. a Rizzi-a.

I.

V seji zbornice poslancev dne 15. t. m. je govoril na proračunski razpravi tudi poslanec Rizzi, deželni glavar dežele istrake. V svojem govoru je skušal zavračati izvajanja slovenskega poslancev dra. Ploja v seji dne 10. februvarja o šolstvih razmerah v Primorju, specijalno v Trstu (Ta krasni govor priobčimo čim prej doslovno.)

Na vsakem koraku, na vsakem pojavu voditelj italijanske politike v našem Primorju, moremo opaziti, kako je tem možem teorija vedno v navskrižju s prakso, kako se z besedo vedno ogrevajo za vzvišene ideje in pravična načela, dočim z dejanji nasproti svojim sodeželanom vedno gazijo iste ideje in ista načela, kako je torej glavni karakteristik italijanske politike — neiskrenost, hinavstvo, zavratnost. Da bi mamili in pridobivali za-se svet, ki ne pozna ne njih, ne faktičnega stanja v našem Primorju, ki so je ustvarili in je hočejo vzdržati edino le oni, italijanski politiki, ker jim tako veleval njihov strankarski egoizem: da bi, pravimo, mamili svet in mu prikrivali resnico, pa jim sladki jezik vedno govori, kakor da oni ne zahtevajo družega, nego svobodo, jednako pravico in ravnopravnost vseh narodov! Ali v hipu, ko čujejo zahtevo, naj bi se princip svobodnega razvoja in enakega prava začel res in v praksi izvajati tudi za njihove sodeželane druge narodnosti, v tem hipu se že oglašajo z zavijanjem in pritajevanjem faktičnega stanja. Drznim delom in skrajnim cinizmom slikajo stvari tako, kakor da njihovi sodeželani druge narodnosti že faktično uživajo vso svobodo in prava, da pa zahtevajo nadvladje, zbog česar da so le Italijani tisti, ki se jim hoče vzklatiti svoboda razvoja in jim je v nevarnosti narodna ekzistenca.

vori ti, prior, tebi kakor da ni po volji mladi Neapeljec. Koga želiš ti za vladarja?!

— Govorite, kar vam drago, odločite, kar vas je volja, je odgovoril odločno, jaz imam svojo glavo, svojo misel. Kaj? More-li ime slabotnega deteta povzdigniti vse kraljevine? Sedaj ni v stanu, da bi držalo meč v rokah; a ako pade krona na njegovo glavo, ne zahtevajte od njega modrosti in zavesti, ker je dete ne more imeti. Ako ne zahtevate družega, nego kronane glave, tu vam je Marija, že kronana.

— Nikdar! Nikdar! so zakričali vsi.

— Vidite! Zato nočem niti Ladislava, je nadaljeval stari Paliža. Pustimo ga, kjer je. Razsekajmo klopec kakor ljudje. Jaz vam pravim, vzemite Bošnjaka Tvrdka.

— Nikdar! je planil Šimon.

— Molči, Šimon! Naj govori! ga je posvaril Pavlović. Povej razloge svoje, gospod prior!

(Pride še.)

PODLISTEK.

135

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.—S.

— Ta sem jaz gospodar, je udaril prior vranski s pestjo ob mizo. Res je, krčki knez Ivan nam je trn v peti in drži hrvatsko Primorje za Marijo na uzdi, ali brat mu Štefan brzda Ivana, ker je naš z dušo in telesom. Za srea Dalmatincev jamčim jaz, trdi so kakor njihov kamen. Ne mislim tu mest, o teh bo vedel bolje gospod Pavlović.

— Vem, je odgovoril učeni starešina. Ne sodite nas meščanov kakor svoje kmete. Svobodni ljudje smo, od starine, dorašli svoji svobodi. Vsako mesto je svoj svet in se beji velikih krvavih poslov, da bi mu ne propala svoboda. Ne zamerite nam te bo-

jazni, plačali smo že dosti krvi. Ta nas podkuplja, oni nas podkuplja, a z obeh stranih se nam tudi grozi. Zato omahujejo mesta sedaj sem, sedaj tje. Zader se cepi; sedaj je vaš, ker je pod vašo sabljo, ali verujte, da jih je takih, ki ne ljubijo vašega gospodstva, je tudi takih, ki gledajo preko morja, kjer razpenja svoja krila beneški lev. Šibenik je vaš z mislijo in dušo, ali bodite nam Zadranom prijazni, se Šibenik odvrne od vas, ker Šibenčani nas mrzijo kakor tudi Požani. Trugir krvavi v sebi, to veste, vezane so mu roke; modri Dubrovnik pa odmika roke od vaškega spora, da se ne razdvaja z nikomur. Dubrovčani kupujejo, Dubrovnik je Dubrovnik. Ali vse to morete pridobiti, vse — izvzemši Spljeta — ako bo vaša vlada modra in močna, ako ne boste žalili na drobno, a na strani na veliko držali vseh na uzdi. Spljet je Marijin do zadnjega človeka, le železna roka ga more ukrotiti. Odločite se za vladarja, ljudstvu treba nekakega imena in nadejam se, da se delo posreči.

To je stara metoda in taktika našim italijanskim politikom, če že ne morejo tajiti eksistence Slovanov v teh pokrajinah. Reci mu, da ti ne poreče: ker hočejo oni ohraniti svojo staro, znano, tiranasko hegemonijo nad večino prebivalstva, pa govore, da Slovani streme po nadvladbi nad Italijani!

Taj metodi zavrtnosti in hinavstva je sledil tudi sladki deželni glavar istrski in je v omenjenem govoru pokazal, kako zna biti — strupen. Da, pravo zastrupljanje je to ti- stega javnega mnenja, ki ne pozna teh gospodov in ne sluti, kolikega strupa pri- krivajo tiste prilazne gladke forme kakega Rizzija!

Te metode, ki mora vzbujati ogorčenje, se je torej poslužil tudi dr. Rizzi, da bi iz- podbil tisočkrat opravičene rekrutacije tržaških Slovencev radi krivice, ki se jim gode na polju ljudsko-šolske naobrazbe. tega škandala, ki bi moral biti jednostavno iz- ključen v državi, ki hoče biti moderna in civilizirana. To pot dr. Rizzi ni tajil ekzi- stence Slovencev na tržaškem ozemlju, ali trdil je, da je za te Slovence že bogato preiskrbljeno po munificenci tržaške občine ter je očital dru. Ploju nepoznanje faktičnega stanja stvari v italijanskih pokrajinah Avstrije. Tržaška občina vzdržuje — tako je mamil dr. Rizzi — deset slovenskih šol, z 58 razredi in 61 učitelji, za kar troši 16.0000 kron na leto. Te šole je občina spontanno »dovolila« (»concesse«) stoji v »Piccolu« in ne da bi jih Slovenci zahtevali. To da je sijesen dokaz liberalnosti in enako- pravnosti, ki vladata na tržaški občini. Tega lepega izgleda da Slo- vanci ne posnemajo povsodi. Te slovenske šole da niso nikjer tako od- daljene od sredine mesta, da bi jih ne mogli obiskovati otroci iz vsega mesta. Zato zadoščajo te šole — je zatrdil Rizzi — popolnoma vsem potrebam Slovencev! Na podlagi vsega tega je zaklical sladki in — strupeni Rizzi —, da zahteve Slovencev ne izvirajo iz kulturnih potreb, ampak iz poli- tičnih razlogov.

Po mnenju dra. Rizzija, strupeno sovra- žnega resnico, svobodo in pravico, je za- hteva tržaških Slovencev po sredstvih za na- obrazbo porušena do temelja.

O položaju Rusije s posebnim ozirom na namerjane reforme.

Dunajska »Neue Freie Presse« je pri- nesla nedavno temu jako zanimiv članek — zanimivejši, ker ga prinaša ravno ta list — o sedanjem položaju Rusije po mnenju znanega Struve-a, urednika lista »Osloboj- denie«, izhajajočega v Parizu.

Struve pravi, nanašaje se na spise fran- cozkega pisatelja profesorja moderne historije, Anatola Leroy-Beaulieu:

Soglašam popolnoma z menenjem Leroy Beaulieu, da sta položaj francije v letu 1789. in današnji položaj Rusije preje različna, nego jednaka. Rad bi označil le eno glavno razliko: Sestava današnje ruske države je veliko čvrstejša, nego-li je bila ona takratne Francije. Rusija si je osvojila tudi v svoji upravi vso moderno tehniko. Tudi Leroy-Beaulieu hvali rusko finančno administracijo. Ali tudi na drugih poljih kaže Rusija moderni duh, stremjenje po novodobnih idejah in pripomočkih, da jih upotrebi v svoje svrhe. Ni torej prav, ako opisujejo rusko državno upravo kakor popolnoma korumpirano, elabotno in gnjilo. Nevspehi vojne so večinoma posledica v elik- anaske oddaljenosti ruskih vojnih moči od kraja, kjer se vrši vojna in kamor treba pošiljati spopolnila na ljudeh, materialu in živilu. Celo tista toli zelo zaničevana uprava justice ima v sebi modernega duha. Le tam, kjer prihaja v poštev tudi politika, nima pravica vspeha. (To pa je povsodi, v vseh državah!) Revolucionarna Francija je bolehal pred vsem na upravi in na finanč- nem gospodarstvu, na ostankih srednjega veka in na feudalnosti. O vsem tem ni govora v Rusiji. Organizacija Rusije je jedinstvena, preje težeča po centralizaciji in skupnosti. V nekem gotovem smislu moglo bi se tudi trditi, da Rusija ne pozna srednjega veka. V Rusiji niso nikdar obstajala rokodelstva, vezana na predpise. Svoboda rokodelstva, za katero se je zapadna Evropa morala bo- riti cela stoletja, je obstajala v Rusiji že od nekdaj.

Gibanje, ki danes vlada v Rusiji, moglo bi se pač najbolje primerjati z onim,

ki se je pojavilo leta 1848. na Nemškem in v Avstriji. Čustvo o nedostojnosti absolu- tizma je dozorelo in se pojavilo v vsem pre- tivalstvu. Nedostaki v vojni upravi in ne- sreče vojne same so razžalile nemožnost ab- solutizma ravno tam, kjer bi moral po svoji naravi najbolj služiti. Zakaj ne more abso- lutizem več zadoščati svojim nalogam, o tem spregovorim pozneje. Za sedaj se zadovolju- jem s tem, da povdarjam, da je prepričanje, da je ura neomejenega carevanja odbila, prodrla tudi tam, kjer je bilo preje kratko nemožno.

Ako je človek, kakoršen je knez Tru- beckoj, ki ni konstitucionalist, temveč kon- servativec, pripadnik ideje le »svetujučega zastopstva naroda«, ako je ta človek prišel tako daleč, da je rekel carju v zasebnem pogovoru, da je današnje gibanje popolna revolucija, tedaj si moremo misliti, kako miali ljudstvo o potrebi omejitve avtokra- tične sile. (Menenje publicista ne odgo- varja tu popolnoma duševnemu stanju na- roda in o tem spregovorimo mi na zvršetku svojo besedo.)

Nadaljnje spričevalo o tem je način, kako piše rusko časopisje po padcu Port Arturja. Stvari, ki so se preje razpravljale le v »Osvobodjeniu«, prinašajo sedaj vsi liberalni časopisi. Cenzura si ne upa več posezati vmes in je popolnoma izključeno, da bi mogli zopet omejiti svobodni duh, ki se- daj vlada v časopisih, in ga zopet vkovati v stare spono.

Ali tudi vlada je prepričana, da ne more več tako dalje. Carjev ukaz o reformah, oni manifest, o katerem govori Leroy-Beaulieu (po mojem menenju) nekoliko preveč zame- tajoče, ne obseza sicer nikake obljube glede konstitucije, ali reforme, ki jim odpira pot, so vendar le take naravi, da njih uvedenje pomenja dolg korak naprej na poti osvobo- jenja od absolutizma.

Ta ukaz more vsakako umeti samo Rus in sicer samo oni, ki popolnoma pozna zgodovino svoje domovine, njene javne in tajne dogodke zadnjih let in ki umeje in si zna razlagati birokratski jezik ruskega pisar- niškega štila.

(Pride še.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 21. februarja 1905.

V zadnji svoji običajni, vsakdanji aliki o položaju na bojišču razpravlja »Neue Freie Presse« izključno le o — prijateljstvu med Kitajem in Ameriko. In vendar je nekaj kratkih sicer, ali zelo važnih vesti z bojišča. Mari pa te vesti ne ugajajo dunajski japo- nofilki, da jo nič kaj ne veseli pisati poja- snujoče komentarje o njih? In te vesti prihajajo iz Tokija, ki javljajo, da se Kuro- patkin najpridneje pripravlja na operacije za obkoljenje japonskega desnega krila, da gradi vojaške železnice, da Rusi razvijajo najživa- hnejo delavnost proti japonskemu desnemu krilu itd. In to delajo tisti baje vedno pora- ženi, obupani, demoralizirani Rusi, tisti ruski vojaki, ki da se sploh nočejo vojevati!!! Čudno, res čudno! Rusi so dosledno pora- ženi in z isto doslednostjo — pridobivajo na terenu!! V tem pogledu je došla nocoj neka vest, ki je presenetila tudi nas, ki ne opazu- jemo dogodkov skozi japonske naočnike! Preko Londona javljajo namreč, da Japonci pričakujejo ruskega napada na Nju- čvang in da v vsaj naglici gradijo utrdbe. Ako hočeš, dragi čitatelj, prav umeti ves pomen te vesti, moraš vzeti zemljevid v roke, da boš videl, da strategično važno mesto Njučvang leži doli ob morju, ob zalivu Ljaotang. Če se Rusi pripravljajo na ofen- zivno nastopanje tako daleč na jugu, potem imamo dejstvo, ki nam z vso možno jasnostjo daja pojasnila na važno vprašanje: koliko so namreč Japonci z vso svojo veliko premočjo pridobili terena!! Nota veli, isti Japonci, ki so se že v prvih mesecih videli v Mukdenu, v Harbinu, ob Bajkalu, se morajo pripravljati sedaj, da se ubranijo ruskega napada na jugu, ob morju!!

Jasno je sedaj po čem stremi že v za- četku vojne določeni vojni načrt Kuropat- kina. Izgiblje se frontalnim napadom, dokler je to spojeno z nevarnostjo, in vse njegovo stremjenje gre za tem, da ustvarja z gibanji na obeh krilih — sedaj izlasi na svojem desnem krilu — priprave za bodoči odločilni udarec. Vse je sedaj še v stadiju priprav- ljanja. Masa, s katero razpolaga sedaj Kuro- patkin na bojišču, ima tudi le ta namen, da drži trdno pozicije, tisto kolosalno fronto,

dočim so čete, ki jim bo izvesti omenjeni glavni udarec, še — v Rusiji. O da, stvari se pripravljajo drugače, nego so mislili japo- nofilci v svojem šovinizmu. In Japonci očitno začenjajo uvidevati to. Simptomatično v tem pogledu je, da so v japonskem glavnem ta- boru popolnoma spremenili metodo obvešče- vanja. Dočim so popred kolikor le možno prikrivali dogodke v mrak tajne, in smo na- vadno doznali le to, kar so poročali iz ruskega tabora, pa opazamo nekaj časa sem, da Japonci obveščajo o vsakem dogodku in tudi o okolnostih, ki so njim neugodne. Mari hočejo pripravljati svojo publiko na to, kar utedne prititi? Konečno naj danes obnovimo svoje trdno prepričanje, da je velik del tega, kar se sedaj godi v Rusiji, staviti na račun dejstva, da so Japonci začeli uvidevati, kako se jim šanse na bojišču manjšajo od dne do dne. Zato porabljajo njih internacijonalni prijatelji vsa peklena sredstva, da bi potom sločinov prisilili Rusijo v sklep miru.

Iz državne zbornice.

(Brzojavno poročilo.)

Na večerjani seji je zbornica pričela glavno debato o rekrutnem kontingentu.

Posl. Fresl (Čeh) je govoril dve in pol uri ter je sklenil svoj govor z izjavo, da dokler češki narod ne dobi svojih naravnih pravic v armadi, dotlej bo smatral avstrijsko armado kakor sebi sovražno, čije službi bi se v alučaju odrekal, čije poveljnikom bi v danem alučaju odpovedal posluš.

Posl. Marchet je izjavil, svoje obžalova- nje nad tem, da poročilo ničesar ne omenja, da se v kratkem predloži novi vojni zakon ter je podrobno razpravljal o naših razmerah do Ogrske in dejal, da je zbornica dolžna, preiskrbiti si o tem popolno jasnost. Vir vse neareče, ki je v zadnjih letih prišla nad Avstrijo, je nagodba z Ograko od leta 1867. Ista je provzročila jezikovne naredbe, nemško in češko obstrukcije, neprestano napetost držav- nih financ in konečno žalostno stanje parlamen- tarnih odnosov.

Posl. Marchet je kazal na ozko zvezo med gospodarsko celokupnostjo in ukupnostjo armade; on meni, da bo gospodarska ločitve imela brezpejčno za posledico tudi delitev armade. Velel koncesije, ki se jih je dovo- lilo Ogrski, je armada že nehala biti ukupna institucija. Parlament bo odločno podpiral ministerskega predsednika ob pripravah even- tuelne gospodarske ločitve, vendar ne vidi govornik, da bi ob gospodarski ločitvi ob- stajala moč.

Posl. Tschan (svobodni Vsenemec) je predlagal, naj se glasovanje rekrutnega kon- tingenta odgodi, dokler se ne pojasni stališče obeh državnih polovic v stvari vojnega vpra- šanja; govornik je naglasil, da po vsprejetju Tisovega vojnega programa in valed raznih odredb, ki so bile v prid Ogrske izdane po armadnem povelju v Chlopy, obstoji armadna jednotnost le še na zunanje. Debate so se udeležili tudi poslanci Pospisil, Reichstalter in Gückner, nakar je bila seja prekinjena.

Umorstvo na velikem knezu Sergiju.

Moskovski listi prinašajo malo podro- bnosti o umorstvu velikega kneza Sergija. Iz tega je razvidno, da je bilo malo ljudi nav- zočih, ko se je izvršil atentat. Zatrjuje se tudi, da bombe ni vrgel Gerasimov, ampak eden dveh elegantnih gospodov, katerih ko- čija je prehitela kočijo velikega kneza. Gera- simov trdovratno molči o dejanju. Izjavil je le, da bo govoril pozneje.

Po neki verziji je Gerasimov vrgel bombo proti kočiji iz daljave kakih 15 ko- rakov.

Ekeplazija bomba je bila tako silna, da je močno poškodovala arzenal in pravosodno palačo ter tudi neka vrata, ki vodijo v Krem.

Iz Petrograda poročajo, da se bo danes vršil pogreb velikega kneza Sergija. Truplo bo provizorično pokopano v Čudovskem sa- mostanu v Moskvi; še le meseca maja da je prevedejo v Petrograd. — Pogreba se ne udeležijo noben zastopnik inozemskih vlad.

Sestra velikega kneza Sergija, vojvodinja Marija Koburška, ki se je mudila v Can- nesu, se je v nedeljo preko Dunaja odpeljala v Petrograd na pogreb svojega brata.

Ruska vseučilišča.

Rusija ima sedem vseučilišč; največje med njimi je ono v Moskvi, na katerem je vpisanih 6000 dijakov. Na Ruskem je go- tovo 30.000 vseučiliščnih dijakov. Slušatelji

so večinoma Rusi. Za Žide je določeno go- tovo število, namreč 5 odstotkov vseh dja- kov. Sinovi plemenitaških družin balt ških pokrajin se uče večinoma v inozemstvu. Tudi število Armencev in Malorusov je relativno malo. Največ je meščanskih in kmetskih sinov, ki pohajajo vseučilišča. Mladi ljudje iz delavskih rodbin delajo danes v tem oziru še izjemo. Učenje na vseučiliščih ni dražje, nego n. pr. v Avstriji. Razun mnogih dobro- delnih zavodov, ki pomagajo siromašnim di- jakom, podpirajo iste tudi bogateji dijaki, ki smatrajo za svojo prvo dolžnost, da pomagajo svojim siromašnim kolegom. Dijaki na ruskih vseučiliščih se pridno učé in strogo se pazi na to, da tudi res obiskujejo predavanja. Dijaki zvez, kakoršne so na avstrijskih vseučiliščih ne poznajo v Rusiji. V obče ru- ski dijak ne politizira mnogo.

Drobne politične vesti.

Spopolnitev beligradskega vseučilišča. Iz Belegrada poročajo, da je pričela skupščina razpravljati o zakon- skem načrtu, da bi se sedanja beligradska »Velika škola« spopolnila v popolno vseučil- lišče. Po zakonskem načrtu bi vseučilišče imelo štiri fakultete: modroslovno, tehniško, pravoslovno in medicinsko. Ta poslednja bi se ustanovila tekom nekoliko let. Na mesto bogoslovne fakultete se ustanovi bogoslovna akademija po uzoru aličnih ruskih za- vodov.

Orleanski škof proti ločitvi cerkve od države. Pariški »Gaulois« poroča, da priobči orleanski škof izjavo, v kateri da dokaže, da je načrt zakona o lo- čitvi cerkve od države, ki ga je sedanje mi- nisterstvo predložilo zbornici, bolj nevaren, nego je bil načrt, ki ga je izdelal Combes.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Dne 18. t. m. je umrla v Orehu gospa Marija V a t o v e c. Pokoj- nici je bilo 85 let. Rojena je bila leta 1820. Pokojnica je zapustila tu med nami tri sinove, vse tri kremen-narodajake. Gospodom Jakobu, Antonu in Ivanu Vatoveu izrekamo iskreno sožalje, a blegi pokojnici kličemo: Vječnaja pamjat!

Notarsko mesto v Buzetu. Mej po- sebnosti čežele istrske spada tudi, da služ- bujejo tam skoraj izključno le notarji, ki ne le da niso sposobni sestavljati niti najkrajših spisov v jeziku velike večine istrskega pre- bivalstva, marveč, ki se sploh ne morejo spo- razumeti s tem ljudstvom.

Sedaj je zopet razpisano notarsko mesto v čisto slovenskem okraju buzetemskem in smo res radovedni, bo li justična uprava upošte- vala potrebe tamošnjega prebivalstva?! Ali ni vnebovpijoče, da se po večem delu istre sestavljajo najvažnejše notarske pogodbe s pomočjo kacega vaškega me- šetarja, ki služi za tolmača, in v jeziku, neumljivem strankam?!

Takim neverjetnim razmeram treba vendar enkrat napraviti konec.

O zadnjem imenovanju enega notarja za Koper, se je justična uprava, kolikor toliko ozirala na želje slovenskih občin koperskega okraja in je imenovala slovensko zmožnega notarja. Želeti bi bilo, da bi tudi občina bu- zetskega okraja opozorila vlado na narodnostne razmere v tem okraju in zahte- vala, da pride v Buzet notar, ki bo vsposob- ljen v vsakem obziru.

O tej priliki bi opozorili tudi naše mlade pravnike, naj nekoliko več paznje obračajo notarjatu. Razun 4 ali 5 mest so vsa notarska (in to najlepša in najvažnejša) zasedena po Lahih in to deloma valed pomanjkanja slo- vanskih kandidatov. Vse sili k advokaturi, ne pomislivši, da je tudi notar popolnoma neodvisen in da more svojemu narodu s pra- vičnim uradovanjem ravno toliko koristiti, ako ne še več, nego odvetnik. S tem, da pre- puščamo Lahom notarska mesta, jim ne da- jemo samo lepega zaslužka, temveč jim v dotičnih okrajih tudi odka- zujemo — važno politično ulogo, kakor nam to dokazujejo bojevitilski notarji: Stanieh v Puli, Puović na Voloskem in dr. Depiera v Trstu. Neš pravniški naraščaj naj skrbri torej za to, da bo naslovanski zemlji služboval le slovenski notar!

Iz upravne službe. Okrajni komisar v Gradiški dr. Bernard Kaminski je imenovan namestništvenim tajnikom v Pri- morju.

Na adresu glavnega vodstva sv. Ci- rila in Metodija. Iz Ljubljane smo prejeli: V sredo dne 22. t. m. bo imelo glavno ved-

...vo naše družbe sejo, v kateri se bodo po-
svetovali, komu je dati za naprej družbino
kavo v razpečevanje. Pozivljamo torej osrednji
odbor, naj poskrbi za vse garancije, da bo
imela družba od dotičnega trgovca res tisto
korist, ki jej gre po pogodbi. Družba ima
velik in za kraje ob periferiji rešen pomen.
Zato sme in mora zahtevati ves narod, da
družba ne bo prikrajšana izlasti tam, kjer so
jej zagotovljeni večji prihodki.

Z Buzeščin. (Zvršetek.) Dne 12. tek.
m. smo imeli prvi semenj za živino. Očini
se je posrečilo najeti najlepše in najposobo-
nejše mesto na Buzeščini pod jako ugodnimi
pogoji. Ravno prepri radi prostora so bili
krivi, da ni prišlo popred do rešitve tega
važnega vprašanja. No, premagane so bile vse
ovire, občina je lepo uredila prostor in da
dada izraza naroda veselju, okitila ga je na
dan otvoritve s hrvatskimi trobojnicami. Kaj
bi ne — saj je bil to pravi praznik za naše
kmete, ki si obetajo veliko korist od somnjev
za živino.

Naroda je bilo vse polno. Rogatega
blaga je bilo čez 600 glav, do 40 glav konj
in očiščev in kakih 150 preš čev. Prodalo se
je tudi nekaj, no — ne toliko, kolikor se je
mislilo. To pa radi tega, ker niso trgovci
bili pravočasno obveščeni o semenu.

Drugi semenj bo drugi četrtlet meseca
marca, nadaljni pa drugi četrtlet mesecov
maja, julija, septembra in novembra. Pripo-
ročamo kupčevalec posebno z rožatim blagom,
da nas pridejo obiskat. Tukaj imajo krasnega
blaga na izbero. Saj Buzeščina slovi na daleč
radi svoje lepe živine.

Da — skoro bi bil pozabil. Hrvatske
zastave niso dale mirno spati našim italijana-
šem. Niti to jim ni bilo všeč, da so bili na-
pisani, »ulaz«, »izlaz« samo v hrvatskem
jeziku. Napali so radi tega tudi nekatere
naših ljudi, — no, zahvaliti se morajo samo
naši ovčji krotkosti, da niso odnesli razbitih
glav. Nota bene, to so ljudje, ki žive veči-
nomna od žuljev našega »romašnega kmeta.
Napali so radi napisov in zastav tudi našo
občino in sicer v »Malšu« (»Piccolo«).
Zaste, kaj so rekli?! Da so se nekateri
italijanski trgovci zakleli, da ne pridejo
nikdar več na semenj. Kako neumno! Kedo
bi Ti verjel, dragi Sandrine assieme col Tuo
»Piccolo«?! Takih trgovcev ni niti bilo. In
kadar pridejo, bodo že kupovali, če jim bo
le kazalo.

Ob tej priliki bi radi priporočili našim
Italijanom, da si gredo ogledat napise na
semenjih za živino v Buje, Motovun in Ko-
per. Tukaj je gotovo večina našega naroda,
ki dovaja svoje blago na prodajo. Zakaj niso
pa tukaj priredili Vaši mogotei tudi Hrvat-
skih, oziroma slovenskih napisov. V kratkem
pa dalje. Bog! F—v.

Nemško-slovenski tehniški slovar.
Odbor za izdajo nemško-slovenskega tehniškega
slovarja je dal tiskati posebne vzorce za na-
biralne listke. Na vzoreh je zatančno označena
oblika in so določeni vsi podatki, ki naj se na
nabiralni listek zapišejo. Gospodje nabiralci
tehniških izrazov in sploh vsi oni, ki so v
interesu stvari pripravljeni, podpirati odbor,
da se čim prej doseže izdaja prepotrebne-
ga nemškega slovarja, se tem potom opo-
zarjajo na navedene vzorce, kateri se b r e z p l a č a o dobivajo pri »Slovenski Matici« v
Ljubljani.

Iz justične službe. C. k. primorsko
više sodišče je dovolilo pisarnišnemu oficijalu
Ivanu Grasičju v zaproseno premeščenje
iz Buj na okrajno sodišče v Pulo, a kancelistu
Antonu Evora premeščenje iz Rovinja na
deželno sodišče v Trstu. Pasariška pomoč-
nika Alojzija Marzarija v Bujah in
Velimirja vitez Goracuchi v Ro-
vinju pa je imenovalo kancelistoma.

Preselitev poštnega urada. Poštni
urad št. 7, ki je bil dosedaj v hiši št. 2 v
ulici del Molin grande, pri javnem vrtu, se
je preselil v hišo št. 18 v ulici Stadion, na
vogu ulice della Crocera. Ta preselitev se
je izvršila s predvčerajšnjim dnem.

Prodaja specialitet tobaka v Opatiji
se odda potom javne konkurence. Po pred-
pisih sestavljene ponudbe se imajo predložiti
zapečatene najdalje do 25. t. m. ob 10. uri
predpoludne finančnemu nadzorniku v Puli.
Vse podrobnosti so obsežene v razpisu v tu-
kajšnjem uradnem listu.

Darila. — Družbi sv. Cirila in Metodija
so od 1. do 31. decembra 1904. poslali pri-
spevke in darila p. n. gg. in društva:
(Dalje.) Društva: Marijina družba na Bre-
zovici pri Ljubljani 7 K; Čitalnica v Celovcu
polovico dobička Miklavževega večera 43 K

3 stot.; Mohorjani: v Šmartnem pri Litiji
6 K; pri sv. Benediktu v Slov. Goricah
10 K; v Dolenji vasi pri Ribnici 2 K; v
Selah pri Škofji Loki 10 K; v Celju 46 K;
v Srednji vasi 5 K; v Mošnjah 10 K; v
Sredšči 7 K; v Koroški Beli 9 K; na Vidmu
7 K; v Novakih 3 K; v Radečah 10 K
10 st.; v Gradcu 8 K; v Vodicah 13 K;
v Praserrju pri Borovnici 12 K; v Zg. Tu-
hinju 1 K 20 stot.; v Trebelnem 2 K 75
stot.; na Homen 5 K 80 stot.; Trdka A.
E. Škaberne prispevek od prodaje družbinega
platna 200 K; trdka F. Kollmann prispevek
od prodaje cilindrov za svetiljke 120 K;
trdka F. Kollmann iz nabiralnika 14 K 40
stot.; Marija Kalanova 5 K; župnik Ivan
Sakser 2 K 50 stot.; samec v Katalomu 6
K; prof. Sinkovič za Jesenice 2 K; J.
Adlešič zbirko ob ustanovitvi kmet. podruž-
nice v Adlešičih pri Črnomlju 4 K; M.
Ulčnik v Dobču pri Misljah 5 K; »Stat
nominis umbræ« iz Kranja 12 K 30 stot.;
župnik Jakob Mrak v Naklu 5 K; zbirka
duhovščine ob pogrebu dskana g. Razboršeka
v Šmartnem 108 K 50 stot.; Matilda Šebe-
nikar v Rakeku 2 K; Josip Apih v Celovcu
5 K; prof. Rajko Perušek novoletni dar
10 K; dr. Josip Gaorg v Šmarji 20 K.
(Zvršetek pride.)

Tržaški Slovani! Vabimo vas vse na
veliki ples za družbo sv. Cirila in Metodija!
Kar žrtvujete za družbo, žrtvujete za svoje
otroke, s tem jih ohranite svojemu narodu
in zagotovite obstoj Slovanstva ob Adriji!

Ustopnice se prodajajo: 1. pri vseh od-
bornikih; 2. pri uradniku »Delavskega pod-
pornega društva«; 3. v kavarni »Balkan«.
ODBOR.

Pevsko društvo »Hajdrih« na Pro-
seku priredi v nedeljo dne 26. februarja
t. l. veliki koncert z igro, šaljivim pri-
zorom in plesom. Vspored obsega 8 pevskih
toček in sicer: 2 možka, 2 ženska in 4 me-
šane zbor. Pet zborov se bo proizvajalo se
spremljevanjem orkestra. Koncertni del za-
vršuje s krasnimi arijami hrvatske narodne
opere »Maričon«, ki bodo spremljane od
orkestra. — Na to bo sledila veseligr-
»Posledice hude krokarije« ter šaljivi prizor
»Djakova zarubitev« s petjem in spremlje-
vanjem glasovirja.

Na koncertu in k plesu bo sviral vojaški
orkester iz Gorice.

Tržaško podporno in bralno društvo
v Trstu javlja svojim članom, da je dru-
štvena knjižnica za en mesec zaprta, ker se
mora ista urediti in popolniti. Ob enem so
naprošeni vsi oni člani in ne več člani, ki
imajo družbene knjige na posodi, da iste
tako vrnejo.

Nesreča o razbasovanju puške. V
Železnikih na Gorenjskem sta prišla minole
sobote orožnika s patrolje. O razbasovanju
puške pa je četovodji Rupniku ušel strel in
je zadel četovodjo Antona Perca v prsa.
ranivši ga smrtno. Perc je bil doma iz Or-
moča.

Pazite na otroke. Včeraj popoldne
so pripeljali iz Sežane v bolnišnico 3 in pol
letnega Alojzija Škapin, ki si je, igraje se
pri slomoznici, skoraj popolnoma odrezal
kazalec desne roke. V bolnišnici so malega
revčka vsprejeli v IV. kirurški oddelku.

Oropan goslar. Goslar Josip Osternik,
stanujoči v ulici S. Cilino št. 4, je godel v
nedeljo v nekem orkestru na Opatinah. Vrnil
se je v Trst šele po polnoči. Ko je pa šel
preko Corra, mu je prišlo nasproti kakih 20
ljudi, a eden od teh mu je iztrgal gosli. Ker
je on hotel imeti svoje gosli nazaj, so mu
oni pretli, da ga nabijejo. Moral je torej iti
brez gosli.

Včeraj popoldne je pa šel na policijo
ter povedal, kar se mu je pripetilo. Povedal
je tudi, da gosli niso bile njegove, ampak jih
je bil vzel v najem od nekega Escherja.

Iz »Škrata«:
Slabo razumela.

Župnik je sedel v svoji sobi ter je marljivo
pisal. Nekdo je potrkal na vrata. — Naprej!
— Vstopila je neka neomoljena župljanke,
kateri je že zdavno odbilo 30 let. Župnik je
pisal dalje.

»No, kaj je novega, Minka?« jo je ko-
nečno vprašal.

»Prišla sem na izpraševanje, ker se mo-
žim.«

Župnik je zopet pisal dalje. Naenkrat
mu je došlo na pamet izpraševanje ter je
vprašal:

»No, Minka, kdo te je odrešil?«
»Sedlarjev Matevž«, je sramežljivo od-
govorila Minka.

Razne vesti.

Sneg na Beneškem. Iz Benetk javljajo,
da je v ponedeljek tamkaj in po vsem Bene-
škem snežilo.

Kaj stane velik štrajk? Listi pričbu-
jejo svote, katere je stal zadnji veliki štrajk
na Vestfalskem. Listi so izračunili, da so
delavci izgubili na plačah 17.800.000 mark;
vrednost premoga, ki se za čas štrajka ni
spravil v promet, znaša okroglih 32 milij-
onov mark, železnice so imele škode 10 mi-
lijonov mark, tuji premog je bil za 10 milio-
nov dražji, nego bi stal domači premog in
20 milijonov mark škode so imeli konsumenti.
Skupno se torej čeni škoda, ki jo je prov-
zročil štrajk na Vestfalskem na 90 milio-
nov mark ali približno 108 milijonov kron.

Med nemškimi dnevniki ima v Berlinu
izhajajoči »Berliner Morgenpost« največ pla-
čujočih naročnikov, namreč 303.122.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Brzojavka generala Kuropatkina.

PETROGRAD 21. Brzojavka generala
Kuropatkina na carja od 20. t. m. se glasi:
Ofenziva Japoncev pri Tainščanu traja da-
lje. Naš oddelek je sovražnika odbil ter je
dne 19. t. m. zasedel Dapendušan.

Vatikan in Francija.

PARIZ 21. Iz Rima poročajo, da je
papež opustil mnenje, češ, da bo ločitev
cerkve od države ojačala katolicizem v
Franciji; sedaj da celo želi, naj bi konse-
rativni člani v zbornici vsa žile napeli, da bi
se rešilo vprašanje cerkve od države še le
po splošnih volitvah za zbornico leta 1906.
Do tedaj naj bi se med narodom agitiralo,
da glasuje proti predlogi.

Italijanske železnice

RIM 21. »Agenzia St. fin« poroča: V
današnji seji zbornice sta ministra Tedesco in
Luzzatti predložila zakonske načrte glede
vsprejetja železnice v državni obrat.

Trgovina.

Borzna poročila dne 21. februarja

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.10—, angleško livo K —
do —, London kratki termin K 240.15—240.50
Francija K 95.30—95.50 Italija K 95.30—95.50
italijanski bankovci K —, Nemčija K
117.20—117.50, nemški bankovci K —
avstrijska ednotna renta K 100.—100.30, ogrsk-
krona renta K 98.10 98.40, italijanska rent-
104.—104 1/2, kreditne akcije K 678.—680—
državne železnice K 652.—654— Lombar-
89.50 91.—, Lloydove akcije K 670.—674—
Srečke: Tisa K 341.—345.—, kredi K 476—
do 486.—, Bodenredit 1880 K 308.—318.—, do-
denredit 1889 K 312.—312.—, Turška K 134—
do 135.— Srečke — do —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.85	100.85
Avstrijska » » srebri	100.85	100.85
Avstrijska renta v zlatu	119.95	120.—
» » kronah 4%	100.20	100.20
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.85	91.93
Ogrska renta v zlatu 4%	118.90	118.95
» » kronah 4%	98.25	98.20
» » 3 1/2%	89.40	89.40
Akcije nacionalne banke	1638.—	1640.—
Kreditne akcije	672.25	678.75
London, 10 Lstr.	240.10	240.15
100 državnih mark	117.32 1/2	117.20
20 mark	23.48	23.46
20 frankov	19.19	19.18
100 ital. lir	95.45	95.45
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 94.97,
italijanska renta 104.70, španski exterieur 92.15,
akcije otomanske banke 598.—. Menjice na London
252.15.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne žele-
— Lombardi 101.—, unificirana turška renta 90.37
avstrijske zlate — 102.50, ogrska 4% zlate
renta 100.15 Länders — 510.—, turške srečke
132.—, parizske banke 13.05, italijanske meridi-
onalne akcije 760.—, abonje isto Tint 16.41. Trdnja

London. (Sklep.) Konsolidirani dolgi 90 1/2,
Lombardi 3 1/2, srebro 28 1/2, španska renta 9 1/2, 10

lijanska renta 104. Tržni diskont, 2 1/2, menjice na
Dunaju 24.25 dohodki banke — izplačila banke
— Trdnja.

Tržna poročila 21. februarja.

Budimpešta. Pšenica za april K 19.88 do
K 19.90; rž za april K 15.46 do K 15.48; oves — april
od K 14.16 do 14.18; koruza za maj K 14.93 do K 15.—
Pšenica: ponudbe slabije; povprasevno e-
zednje trdno. Pročja 14.000 met. stotov, za 10 a.
tvišanja. Koruza za 5 stotink višje. Drugi žita
rdno. Vreme: nestanovitno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good av-
rage za tek. mesec po 90 kg 41 1/4, frk. za maj
41 3/4.

New-York. (Otvorba.) Kava Rio za bodoči
dobave, vzdržano, 10 stot. znižanja, 15 stot. znižanja.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good
average za marec 36 1/4, za maj 37.— za sept. 34.—
za dec. 38 1/4. Vžirza o. — Kava Rio navada
loco 35—39, navadna realna 40—41 navadna dobi-
43—44.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za febr. 30.60
za marec 30.70 za april 30.80 za maj 31.—, za
juni 31.05 za julij 31.05. Stalno. Vreme: lepo

London. Sladkor iz repe scrov 15 1/2, 3 1/2.

Java — Sladkor.

Sladkor tuzemski. Centrifugal pile, prompto
K 66.50 do 68.00, za sept. marec K — do —
marec-avg. 66.50 do 68.— Concassé in Melisap
prompto K 68.30 do 69.30, a sept. K — do —
—, marec-avg. 68.30 do 69.30.

Pariz. Rž za teko. mesec 16.—, rž za
marec 16.—, za marec-junij 16.50, za maj-jav-
gust 16.— (mirno). — Pšenica za tekoči m-
sec 23.10 za marec 23.40 za marec-junij
23.80 za maj-jugust 24.— (trdno). — Moka za te-
koči mesec 29.80 za marec 29.95, za marec-junij
30.45, za maj-avgust 31.05 (trdno). — Repično
olje za tekoči mesec 48.75 za marec 49.—
za maj-avgust 47.25 za september-december 47.40
(mlačno). — Smet za tekoči mesec 42.—, za marec 42.25
za maj-avgust 42.75 za september-december 39.25
(mirno). Sladkor surov 88 ucu nov 37 1/2 — 38 — mirno
bo — za tekoči mesec 41 1/2, za marec junij 42 1/2, za
maj-avgust 42 1/2, za oktober-jan. 34 1/2, (mirno)
zahvala 75—75 1/2. Vreme: oblačno.

Naznanilo in zahvala.

Potrjim sreem javljamo, da je dne 18.
t. m. v Orehku, v Gospodu zaspala naša
nepozabna mati

Marija Vatovec

roj. Tomšič.

Iskreno zahvalo izrekamo vsem onim,
ki so dne 20. t. m. spremili zemsko ostanke
drage pokojnice na pokopališče v Slivju.

OREHEK-TRST, 21. febr. 1905.

Josip, (Oreh) Jakob, Anton in Ivan
(Trst) sinovi.

Helena in Terezija (Oreh),
hčere.

Išče se priden hlapec za neko po-
sestvo v okolici. — Dotičnik
mora biti večje nekoliko o vrtnarstvu in opravi-
lih s konji. Plača po dogovoru. — Naslov
pove uprava lista.

V najem se odda meblirana zračna
soba z lepim razgledom. —
Vprašati je pri vratarju v Rojanu št. 2,
hiša Tuzzi.

Na prodaj je pri Sv. Mariji Magdaleni
spodnji hiša št. 6 pros ori.
800 klfr. □ zemljišče, 2 vodnjaka in dvo-
riščem. Za kmetijo jako pripravno. Naslov
pove uprava »Edinosti«.

Dijak na tukajšnji višji nemški gimnaziji
bi rad podučeval dijake nižjih raz-
redov. Ponudbe na upravnishvo »Edinost«
pod »Dijak«.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A —

(v istal hiši.)

ZALOGA:

Piazza Resario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nika te konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec
in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh
slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000
zdravniškimi pričevali.

I. SERRAVALLO

— Trst. —

Restavracija
'Alla Città di Francoforte'
 ulica Molin Piccolo št. 17
 vogal ulice Saverio Mercadante št. 4 (ex Piazza della Zouta)
 toči izvrstno in vedno sveže
šteinfeldsko pivo
 kakor tudi dobra in pristna vina.
 Kuhinja vedno z dobrimi jedili
 preskrbljena.
 Postrežba točna in cene nizke.
 Se toplo priporoča
Rudolf Szoboszlai
 gostilničar.

Pekarna in sladničarna z lastno tovarno biškotov
Josip Mreule
 TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST
 3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih
 ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd.
 Sprejema naročila za sladčice.

Izvrstno jedilno olje
 po 28 nvč. liter v novi prodajalnici
A. BERINI & A. STRINGARI
 ulica di Torre bianca 45.
 Kis, milo, sveče in soda.
 Jedilno olje po 28 novč.

Zaloga vina A. FONDA v ulici Ugo Foscolo št. 9
 Istrska in dalmatinska vina prvih kleti, priporoč-
 liva toli vsled pristnosti kolikor zmernosti v ceni.
 Furlansko vino lastnega pridelka. Prodajalnica butelj-
 k, specialiteta: rozolija, vermut, marsala, istrsko in
 furlansko žganje.
 Prodaja na debelo in drobno.
 Krčmarjem in trgovcem po znižanih cenah.

Novo prodajalnice jestvin,
 založeno z blagom prve vrste kakor kavo, sladkor,
 olje, milo, belo in turško moko, otrobe itd. itd.
 priporoča
Andrej Šuc
 Trst, ul. Media 56 (zraven ul. Rossetti) Trst.

Zaloga istrskega vina
 Trst, ul. S. Francesco d' Assisi št. 2
 Prodaja na debelo in drobno.
 Istrski teran prvih kletij iz Višnjana po 36 nvč.
 belo sladko, osušeno 56
 Franko na dom v sodčkah od 5 litrov naprej.
 Krčmarjem in trgovcem po dogovoru. — Darilo
 K 2000 se izplača istemu, koji bi zamogel dokazati,
 da je vino ponarejeno ali pomešano z drugimi snovmi.

Odlikovana v Rimu s zlato
 kolajno in
 zaslužnim križcem —
Odlikovana tovarna
 za čopiče in ščetke
IVAN ANGELI
 ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).
 Edini specialista za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna specialiteta čopičev
 za barvanje s pokostjo.
 Pleteni naslanjači francoskega sestava in nedosežne kakovosti.
 Se ne boji nikake konkurence glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.
 Čuvati se je dobro, da se ne zamenja moja trdka s konkurenti jednakega imena.

Germania New-York
 zavarovalna družba na življenje.
 Ustanovljena 1860.
 Glavno ravnanje za Evropo:
 Berlin W., Behrestr. 8 lastna hiša
 Glavni zastop za Avstrijo:
 Dunaj I., Stubenring 18 lastna hiša
Zavarovanja veljavna konec n. l. 1903 K 503.000.000
Aktiva glasom bilance konec n. l. 1903 162.000.000
Dohodki na premijah in obrestih v l. 1903 26.500.000
Preostanek letnega računa 1.596.000
Posebne ugodnosti
 koje nudi GERMANIA v NEW-YORKU svojim zavarovancem:
 1. Prva dividenda se računa že v drugem letu
 od izdajanja police.
 2. Police so neizpodbitljive že po tretjem letu
 izdajanja tedaj veljavne tudi, ako se je podalo
 krive podatke ob vstopu in če je zavarovalec
 umrl vsled samomora ali dvojenja.
 3. Družba sprejme tudi rizik zavarovanja za
 slučaj vojne, ali da bi bilo treba zvišati pre-
 mijo. (Vojski podvrženim zavarovancem se
 odpiše prve tri dividende v dotični zaklad ter
 se ta svota vrne po 45 letu, ako je polica še
 v veljavi in ako se ne pojavi vojna v Nem-
 čiji, Avstriji in Švici).
 4. Dovoljena so potovanja zavarovancev po vsej
 Evropi in zapadni Ameriki, ne da bi se s tem
 zvišala premija.
 Rezerva na premijah vseh zavarovancev v Av-
 striji je položena pri ces. kr. ministerijalnem
 zakladnem uradu na Dunaju.
GLAVNI ZASTOP V TRSTU: ulica Chiozza št. 4.

sprejema zavarovanja človeškega živ-
 ljenja po najraznovrstnejših kombina-
 cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko no-
 bena druga zavarovalnica. Zlasti je
 ugodno zavarovanje na doživetje in
 smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
 Vsak član ima po preteku petih let
 pravico do dividende.

SPECIJALITETA:
 likerji, pristna vina v buteljkah in na
 drobno. Cene zmerno. Marsala 80 nvč. liter,
 žganje 80 nvč. liter vermut 64 nvč. liter.
Prodajalnica boteljk

ULICA CASERMA št. 6
PRODAJALNICA manufaktur
 in drobnarij, bombaževine, fuštanja, izgotov-
 ljenega perila, krp itd. itd.
 vse po najnižjih cenah.
Ivan Visintini.

Nad 40-leten vspeh.
 Najstarejša medicinska specialiteta naše
 pokrajine.
PASTIGLIE PRENDINI
 (od ogolunjene sladke škorpje)
 Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI
 v TRSTU.
 Odlikovane z kolajnami in diplomami na
 prvih mednarodnih razstavah.
 Počasčene se zaupanjem odličnih zdrav-
 nikov ter predpisane kot domače zdravilo
 pri: grlobolu, kašlju, hripavosti, upa-
 danji glasu, kataru.
 Zamorejo jih živati tudi otroci, nadalje
 pevci, govorniki ter učitelji, da zadobē
 čist in svež glas.
 NB. Pazite na nepošteno ponarejanje ter
 zahtevajte vedno „Pastiglie Prendini“.
 V skatlicah: v lekarni „Prendini v
 Trstu“ ter v vseh boljših lekarnah tukaj
 in v Evropi.

Pekarna, sladničarna in tovarna biškotov
Vinko Škerk
 TRST - ulica Acquedotto št. 15 TRST
 Filijalka v ulici Miramare št. 13
 Raznovrsten kruh, moka prvih tovarn, sprejema na-
 ročbe na najfinije pečivo ter dostavlja kruh na dom.
 Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

Kdor se hoče dobro in z veliko ekonomijo
 obleči, naj se poda v
prodajalnico
 izgotovljenih oblek
I. FARCHI Barriera vecchia 5
 kjer se vsaki dan izdeluje obleka
 v lastni krojačnici.

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
 TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
 MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
 KATALOGI BREZPLAČNO.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril
 v ul. Scalinata št. 4 (vogal ul. Giuseppe Caprin ex Erta)
PRODAJALNICO z mrtvaškimi predmeti, vencev, cvetlic itd.
 v velikej izberi
ANGELJ Buseti.

Trgovci!
 Dopisujte v svojih
 trgovskih poslih vedno
 v slovenskem jeziku in
 zahtevajte vselej slo-
 venske račune!

Izgotovljene obleke
 v velikej izberi
 x x x x x x x za moške in dečke pri tvrdki
FRAN KALASCH v ulici Arcata št. 9
 (vogal ulice Sapone).
 Popolnoma konkurenčne cene. Črne obleke od 30 do 50 K.

KONSTANTIN RUBINIK
 Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.
 Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljive
 plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.
 Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Podpisani si dovoljuje naznanjati cenjenemu občinstvu, da je otvoril
prodajalnico manifakturnega blaga na
trgu sv. Ivana št. 1.
 V zalogi bo držal tudi veliko izbero perila, platenine, krp, pregrinjaj
 in preprog kakor tudi bogat izbor drobnarij.
 Spoštovanjem
Viktor Bertoli.

Zaloga obuvala in čevlarski mojster
Josip Stantič
 Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carin-
 skega urada in skladišč, c. kr. priv. lloyd. orož, c. kr. finančne
 straže v Trstu, Kopru in Polju.
TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST
 priporoča svojo bogato za-
 logo raznovrstnega obuvala
 za gospode, gospe in otroke.
 Prodaja najboljše
 voščilo (biks) = **Fredin**
 Cene nizke. Postrežba točna.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
 (Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.
 Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
 mej Trstom in Novim Jorkom.
 Hitri in elegantni novi brzoparobrod
GIULIA
 6000 ton. odpluje dne 2. marca v Novi York.
 Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.
 Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so
 električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
 Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Jržaška posojilnica in hranilnica
 registrovana zadruga z omejenim poroštvom.
 Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
 Vhod po glavnih stopnicah.
 Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%.
 Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.
 Posojila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na
 zastave po 5 1/2%.
 Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
 Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
 Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
 Poštno hranilnični račun 816.004.

„SLAVIJA“
 vzajemna zavarovalna banka v Fragi.
 Rezervni fond 29.217.694.46 K izplačane odškodnine: 78.324.623.17 K
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovensko-narodno upravo.
 VSA POJASNILA DAJE:
 Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
 požarnim škodam po najnižjih cenah.
 Škode cenjuje takoj in najakutnejše.
 Uživa najboljše sloves, koder posluje
 Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
 podpore v narodne in obnovevalne
 namene.